

PHÚC ÂM THEO MÁC

LỜI GIỚI THIỆU

- Người ta tin rằng sách này là sách Phúc Âm xuất hiện sớm nhất, có lẽ được viết vào năm 50 sau Công nguyên cho độc giả là người La-mã (Rô-ma), vốn có tiếng là những người thích hành động. Nó không tập trung vào chi tiết, nhưng nhanh chóng đi từ sự kiện này đến sự kiện khác trong cuộc đời của Chúa Giê-xu
- Phúc Âm Mác nhấn mạnh về những việc Chúa Giê-xu làm hơn là lời nói và sự dạy dỗ của Ngài. Người La-mã thích những người làm việc hay những đầy tớ siêng năng, cho nên Mác đã mô tả Chúa Giê-xu ở những khía cạnh này trong chức vụ của Ngài.
- Từ “Ngay lập tức” (trong tiếng Việt là “tức thì, liền, vừa khi...”) được sử dụng nhiều lần trong sách này cho thấy những hành động và diễn tiến nhanh chóng trong chức vụ của Đấng Christ. Chẳng hạn trong chương 1, chúng được sử dụng trong các câu 10,12,18,20,21,28,31 và 42.

Tác giả: Mác

- Em họ của sứ đồ Ba-na-ba, Cô-lô-se 4:10.
- Ông cũng có đặc ân đi kèm với Phao-lô và Ba-na-ba trong hành trình truyền giáo đầu tiên của họ, nhưng lìa họ dọc đường, Công vụ 12:25 & 13:13.
- Vì lý do này, Phao-lô từ chối đem Giăng Mác theo trong hành trình truyền giáo thứ hai của họ, Công vụ 15:36-41. Nên Ba-na-ba đã đưa Mác đi cùng mình.
- Mác được Ba-na-ba đào tạo, sau đó là Phi-e-rơ (1 Phi-e-rơ 5:13) là người mà ông học được nhiều điều về những gì ông đã viết trong phúc âm của mình.
- Mác trở thành một tôi tớ có ích lợi của Đức Chúa Trời, như sau này Phao-lô (2 Ti-mô-thê 4:11) và Phúc Âm Mác đã xác nhận.

BỐ CỤC CỦA PHÚC ÂM THEO MÁC

PHẦN 1: ĐƯỢC GIĂNG BÁP-TÍT GIỚI THIỆU (1:1-1:13)

PHẦN 2: GIAI ĐOẠN ĐẦU TRONG CHỨC VỤ CỦA CHÚA GIÊ-XU CHO NGƯỜI GA-LI-LÊ (1:14 - 3:6)

PHẦN 3: GIAI ĐOẠN SAU CỦA CHỨC VỤ CHÚA GIÊ-XU TẠI XỨ GA-LI-LÊ (Mác 3:7 – 6:13)

PHẦN 4: ĐI KHỎI XỨ GA-LI-LÊ (Mác 6:14 – 8:30)

PHẦN 5: HÀNH TRÌNH ĐẾN GIÊ-RU-SA-LEM (Mác 8:31 - 10:52)

PHẦN 6: CHỨC VỤ TẠI GIÊ-RU-SA-LEM (Mác 11:1 - 13:37)

PHẦN 7: TƯỜNG THUẬT VỀ SỰ THƯƠNG KHÓ (Mác 14:1 – 15:47)

PHẦN 8: SỰ SỐNG LẠI CỦA CHÚA GIÊ-XU (16:1-18)

PHẦN 1: ĐƯỢC GIẢNG BÁP-TÍT GIỚI THIỆU (1:1-1:13)

CHƯƠNG MỘT: Chức vụ của Giảng Báp-tít (1:1-8)

- Mác đang trích từ Ê-sai 40:3. Chức vụ của Giảng là để dọn đường cho Chúa.
- Từ “*ăn năn*” nghĩa là “sự thay đổi của tâm trí” và cũng có nghĩa là “sự thay đổi phương hướng”
- Sứ điệp của Giảng là báp-têm của sự ăn năn.
- Giảng đã đến trong tinh thần của tiên tri Ê-li để làm cho lòng cha trở lại cùng con cái, lòng con cái trở lại cùng cha (Ma-la-chi 4:5-6, Ma-thi-ơ 11:9-14).

Chúa Giê-xu chịu Giảng làm phép báp-têm tại sông Giô-đanh (1:9-11)

- Ba Ngôi được miêu tả sinh động trong báp-têm của Chúa Giê-xu. Con của Đức Chúa Trời, Chúa Giê-xu Christ, đứng dưới nước. Đức Thánh Linh ngự trên Ngài như chim bồ câu. Và Đức Chúa Cha.

Sự cám dỗ trong đồng vắng (1:12-13)

- Đấng Christ bị cám dỗ trong ba lĩnh vực: thân, hồn, linh.
- Có những vật báu chứa trong nơi tối mà không thể kiếm được ở nơi nào khác ngoại trừ trong những thử thách ở nơi tối của đồng vắng. (Ê-sai 45:3). Trong đồng vắng, đức tin và sự lệ thuộc nơi Đức Chúa Trời được phát triển. (Nhã ca 3:6)

PHẦN 2: GIAI ĐOẠN ĐẦU TRONG CHỨC VỤ CỦA CHÚA GIÊ-XU CHO NGƯỜI GA-LI-LÊ (1:14 - 3:6)

Chúa Giê-xu rao giảng Phúc Âm của Nước Trời (1:14-15)

- Đây là “thời kỳ trọn vẹn” mà Đức Chúa Trời đã sai Con của Ngài. **Đức Chúa Trời có thời kỳ cho mọi sự.**

Sự kêu gọi trở nên tay đánh lưới người. (1:16-20)

- Chúa Giê-xu kêu gọi Si-môn và Anh-rê, hai người đánh cá trở thành tay đánh lưới người.

Đức Chúa Trời đã ban cho chúng ta nghề nghiệp ngoài thế gian, và nó trang bị chúng ta cho chức vụ thuộc linh của mình.

- Gia-cơ và Giảng, đang vá lưới. Phi-e-rơ là một người truyền giáo – quăng lưới để bắt cá. Giảng có chức vụ tu sửa (chăn bầy)

Giáo lý mới (1:21-28)

- Sự khác nhau giữa sự giảng dạy của Chúa Giê-xu và các thầy thông giáo và người Pha-ri-si, đó là Ngài dạy có uy quyền.

Chữa lành người bệnh vào buổi tối (1:32-34)

- (Công vụ 19:13-16). Ma quỷ biết rõ ai là ai. Chúng biết ai có hoặc không có uy quyền.

Rao giảng tại các thành phố khác (1:35-39)

- Trong Lời của Đức Chúa Trời, bạn sẽ thấy những người tạo ảnh hưởng trên dòng dõi của họ là những người đã thức dậy sớm vào buổi sáng và trò chuyện với Đức Chúa Trời giống như Áp-ra-ham và Giô-suê.
- Trong hành trình đồng vắng của con cái Y-sơ-ra-ên, khi đám mây của Đức Chúa Trời bao phủ trên trại di chuyển, thì dân Y-sơ-ra-ên phải di chuyển cùng với đám mây.

Người phung được sạch (1:40-45)

- Chúa luôn luôn tôn trọng luật pháp (Ma-thi-ơ 5:17, Lê-vi-ký 15:7,13,15). Ngài nói người phung đi và tỏ mình với thầy tế lễ. Người đàn ông này bị xã hội ruồng bỏ và không thể được tiếp nhận vào trong xã hội cho đến khi nào được sự chấp thuận của thầy tế lễ.
- Lãnh đạo phải di chuyển rất nhanh chóng vì họ có rất nhiều việc phải làm. Mác đã miêu tả Chúa Giê-xu như vậy.

Xung đột tại Ga-li-lê (2:1 - 3:6)

CHƯƠNG HAI: Uy quyền tha thứ tội lỗi (2:1-12)

- Phấn hưng là thế đấy. Chúng ta phải sẵn sàng.
- Chúa Giê-xu biết rõ từng ý định và tư tưởng trong lòng chúng ta. (Giăng 2:24-25).
- Khi sự xúc dầu gia tăng trên đời sống bạn, bạn có thể đọc được những gì người ta đang nghĩ.
- Đó là những dấu kỳ và phép lạ kéo họ đến buổi nhóm.

Sự kêu gọi Lê-vi (2:13-14)

- Phúc Âm của Mác đem lại cho chúng ta không khí của cơn phấn hưng nhiều hơn những sách Phúc Âm khác. Mác cho chúng ta thấy phấn hưng thật sự là thế nào – bận rộn!
- Đức Chúa Trời có công việc quan trọng cho Chúa Giê-xu làm. Đó là kêu gọi một người-Lê-vi. Ma-thi-ơ (hay Lê-vi) là một nhân vật chủ chốt.
- Trong Công vụ 8, Chúa phán với Phi-líp rời khỏi cơn phấn hưng bắt đầu bùng nổ để đi vào đồng vắng giảng cho một người đặc biệt.
- Người Do Thái xem thường những người thu thuế. Theo lẽ tự nhiên, Lê-vi phải bị các thầy thông giáo và người Pha-ri-si từ chối. Nhưng ông được Chúa lựa chọn.
- Chúa Giê-xu cầu nguyện trước khi chọn mười hai môn đồ.

Thêm Mới vào Cũ (2:21-22)

Bạn không thể đổ rượu mới vào bình cũ. Đây là sai sót của nhiều người trong phong trào Ân tứ. Đức Chúa Trời tuôn đổ Thánh Linh của Ngài trên người Công giáo, nhưng họ vẫn ở lại trong hội thánh Công giáo, vì vậy nên họ đánh mất khả tượng.

Con Người-Chúa của ngày Sa-bát (2:23-28)

- Toàn bộ mục đích của ngày Sa-bát là để mang lại ích lợi cho con người. Loài người không phải được tạo nên để phục vụ ngày Sa-bát, mà là ngày Sa-bát phục vụ loài người; và Con Người là Chúa ngày Sa-bát.

CHƯƠNG BA: Chữa lành người teo tay (3:1-5)

- Truyền thống và Luật pháp làm tấm lòng cứng cõi. “Chữ [nghĩa] làm cho chết, song Thánh Linh làm cho sống” (2 Cor 3:6). Chúa chữa lành người này trong ngày Sa-bát, Ngài tìm cách phá bỏ sự trói buộc của tinh thần luật pháp mà người Pha-ri-si đang bị vướng vào.

Người Pha-ri-si và phe Hê-rôt lập Hội đồng để giết Chúa Giê-xu (3:6)

- Người Pha-ri-si và phe Hê-rôt là kẻ thù của nhau nhưng họ hiệp lại với cùng động cơ để định tội Chúa Giê-xu cách không công bằng và giết Ngài. Cũng có ví dụ về Hê-rôt và Phi-lát hiệp lại với nhau để đóng đinh Chúa Giê-xu.

PHẦN 3: GIAI ĐOẠN SAU CỦA CHỨC VỤ CHÚA GIÊ-XU TẠI XỨ GA-LI-LÊ (Mác 3:7 – 6:13)

Sự chọn mười hai sứ đồ (3:13-19a)

- Duy nhất Chúa mới có đặc quyền kêu gọi người ta vào chức vụ. “Không ai chiếm lấy chức trọng đó cho mình, nhưng phải được Đức Chúa Trời kêu gọi” (Hê-bơ-rơ 5:4)
- Chúa Giê-xu muốn tái sản sinh chính Ngài. Ngài cần con người để tiếp tục khai tượng của Ngài.

Tính chất của gia đình Chúa Giê-xu (3:19b-35)

Đoàn dân vào Nhà (3:19b-21)

- Con phẫn hưng dồn dập đến nỗi họ không có đủ thời gian để ăn.

Cáo buộc Chúa Giê-xu nhờ chúa quỷ mà đuổi quỷ (3:22-28)

- Đấng Christ nói về sức mạnh của sự hiệp một. Hội thánh hay một môi thông công (hôn nhân cũng vậy) phải có sự hiệp một mới thành công.

Ai là mẹ và anh em ta (3:31-35)

- Lúc này, mẹ của Chúa Giê-xu đã tin. Các anh chị em của Ngài không tin cho đến tận khi Ngài thăng thiên (Giăng 7: 5, Công vụ 1:14), kể cả Gia-cơ và Giu-đe, hai anh em của Ngài mà sau này đã trở thành người viết Kinh thánh..

- Ba-na-ba giận Phao-lô vì ông này không muốn đem Mác, người thân của ông đi cùng họ.

CHƯƠNG BỐN: Ví dụ về Vương quốc Đức Chúa Trời (4:1-34)

- Toàn bộ bí quyết nằm ở tấm lòng. Tấm lòng chúng ta quyết định việc chúng ta có kết quả hay không.
- Có bốn loại tấm lòng và ba mức năng suất của đất có kết quả được liệt kê: 30 lần (kém 70), 60 lần (kém 40), và 100 lần. Cha chúng ta trên trời muốn chúng ta sản sinh ra 100 lần hơn giống như Y-sác đã làm (Sáng thế ký 26:12)
- Một người được đánh giá theo ba mặt: phẩm cách, khả năng, năng suất.

Lý do dạy dỗ bằng ẩn dụ (4:10-12)

- Chúa phán bằng ẩn dụ để những ai thật sự có tấm lòng muốn biết lẽ thật thì sẽ hiểu.

Giải thích ẩn dụ về người gieo giống (4:13-20)

- Người gieo giống là bất cứ người nào rao giảng Lời của Đức Chúa Trời, được xem là hạt giống.
- Những người khác nhận Lời nhưng sự yêu mến thế gian làm nghẹt ngòi Lời được gieo và nó không thể sản sinh ra kết quả nào trong lòng họ.
- Tham muốn xác thịt cũng sẽ làm nghẹt ngòi Lời Chúa
- Loại tấm lòng thứ tư là đất tốt, cơi mở và dễ tiếp thu Lời Đức Chúa Trời. Tuy nhiên, có một tấm lòng tốt thì chưa đủ. Chúng ta phải kết quả nhiều để đem nhiều trái vào trong vương quốc Chúa!

Những ai nghe theo sẽ được ban cho thêm (4:21-25).

- Chúng ta không nên che giấu nhưng phải chia sẻ ánh sáng của Lời Đức Chúa Trời là chúng ta đã nhận.
- Chúa Giê-xu cảnh báo các môn đồ cẩn thận về những gì họ nghe, vì nó sẽ sinh ra kết quả, hoặc tốt hoặc xấu.

Ẩn dụ về sự tăng trưởng của Hạt giống (4:26-29)

Thông thường, khi một người gieo hạt giống xuống đất, nó kết quả tùy theo mùa, và nông dân sẽ không biết nó xảy ra thế nào.

Ẩn dụ về hạt cải (4:30-32)

Hạt cải là một trong những hạt giống nhỏ nhất, nhưng khi nó mọc lên, trở thành rất lớn.

Chúa Giê-xu giải thích các ẩn dụ khi ở riêng với các môn đồ (4:33-34)

Chúa Giê-xu giảng dạy bằng ẩn dụ khi ở với đoàn dân đông. Khi Ngài ở riêng với các môn đồ thì Ngài giải thích các lẽ thật đằng sau các ẩn dụ đó cho họ.

Chúa Giê-xu nắm quyền thống trị trên quyền lực của ma quỷ (4:35-5:43)

Đẹp con bão biển (4:35-41)

Chúa Giê-xu là Chủ của mọi hoàn cảnh. Ngài chỉ phán: “Hãy yên đi, lặng đi,” thì cơn bão bèn ngừng lại. Ai sẽ giầy đạp Sa-tan dưới chân chúng ta? Đức Chúa Trời bình an (Rô-ma 16:20).

CHƯƠNG NĂM: Người Giê-ra-sê bị quỷ ám (5:1-20)

- Chúa là Đấng cai trị cả thiên đàng và địa ngục. Khải huyền 12:12 – ma quỷ biết thì giờ mình chẳng còn bao nhiêu.
- Chúa Giê-xu ra lệnh cho chúng nó ra khỏi. Chúng không thể làm gì trừ khi Chúa Giê-xu cho phép.
- Có 2000 con heo bị ma quỷ nhập vào. Hai ngàn là khoảng thời gian tương đương với thời kỳ của hội thánh được phân bổ. Cuối 2000 năm, tất cả ma quỷ bị đuổi xuống hố địa ngục.
- Người bị quỷ ám nói với Chúa Giê-xu rằng người đó muốn theo Ngài, nhưng Chúa Giê-xu nói người đó trở về nhà và nói cho mọi người biết Chúa đã làm gì cho mình.
- Người này tiếp tục truyền giáo về Chúa Giê-xu cho toàn khu vực. Người ta tin vì mọi người đều biết anh ta và có thể thấy được sự thay đổi đã xảy ra trong đời sống anh. Anh có lời chứng cá nhân để kể.

Cầu nguyện cho con gái của Giai-ru (5:21-24)

Người phụ nữ bị rong huyết (5:25-34)

Việc chạm vào áo Chúa Giê-xu không chữa lành cho người phụ nữ này, vì nhiều người cũng đang chạm vào Chúa. Chúa Giê-xu phán với bà ấy rằng chính đức tin của bà đã làm đã chữa lành cho bà.

Con gái Giai-ru sống lại (5:35-43)

- Khi Chúa Giê-xu vẫn còn đang phán, người nhà của Giai-ru nói với ông rằng con gái ông đã chết!

CHƯƠNG SÁU: Bị từ chối ở Na-xa-rét (6:1-6a)

- Sứ đồ Phao-lô cũng được nhắc đến vì sự khôn ngoan và những phép lạ kỳ diệu xảy ra trong chức vụ của ông.
- Ê-phê-sô 3:10 – Mục đích của Hội thánh là bày tỏ sự khôn ngoan của Đức Chúa Trời cũng như quyền năng của Ngài. Trong Đa-ni-ên 11:32 nói rằng “Nhưng những công dân đã biết Chúa sẽ quật cường và lập nhiều thành tích lớn lao.” (theo Kinh thánh bản hiện đại) Nhiều thành tích lớn lao nghĩa là những việc lạ lùng.
- Lúc này chồng của Ma-ri là Giô-sép đã qua đời. Ma-ri có những đứa con khác sau Chúa Giê-xu. Điều này bác bỏ giáo lý về sự đồng trinh suốt đời của Ma-ri.
- Mặc dù những người cùng thời với Chúa Giê-xu công nhận sự khôn ngoan và quyền năng lớn lao mà Ngài có, nhưng cơ bản họ vẫn thấy khó chịu với Ngài và

từ chối Ngài bởi vì thứ nhất, Ngài là thợ mộc và không có học vấn ưu tú như của các thầy thông giáo và người Pha-ri-si. Thứ hai, Ngài không ủng hộ truyền thống của các thầy thông giáo và người Pha-ri-si.

- Đúng là người ta có xu hướng khước từ người mình. Một tiên tri thường được đón nhận ở mọi nơi ngoại trừ quê hương của mình.

Sứ mạng của Mười hai môn đồ tại Ga-li-lê (6:6b-13)

- Chúa Giê-xu đang cố gắng dạy họ lệ thuộc hoàn toàn nơi Ngài

PHẦN 4: ĐI KHỎI XỨ GA-LI-LÊ (Mác 6:14 – 8:30)

Giăng bị bỏ tù và sự chết của người (6:14-29)

- Vua Hê-rốt được nói đến ở đây là Hê-rốt Antipas, con trai của Hê-rốt Đại đế và Malthace. Ông đã cưới Hê-rô-đia, vợ của Phi-líp II, em mình.
- Luật pháp của Môi-se cấm cưới vợ của anh em mình khi người đó vẫn còn sống. (Lê-vi-ký 18:16; 20:21). Đó là tội tà dâm. Hê-rô-đia căm giận vì Giăng Báp-tít lên án hành động tà dâm này.
- Hê-rốt thích nghe Giăng, nhưng ông không có sức mạnh để sắp xếp lại trật tự cuộc sống của mình, vì không phải trong lòng ông muốn làm như vậy. Ông thích lối sống của mình. Ông biết Giăng là một người thánh và công bình.
- Hê-rô-đia là một phụ nữ gian ác. Thay vì để lẽ thật thay đổi mình, thì tâm lòng của bà lại trở nên cứng cõi. Bà nói con gái mình xin Hê-rốt cái đầu của Giăng Báp-tít.

Nuôi Năm ngàn người ăn (6:30-44)

- Chúa Giê-xu phán các môn đồ phải cho đoàn dân ăn. Phản ứng của các môn đồ là một trong những sự vô tín. Họ chỉ có năm cái bánh và hai con cá, nhưng đủ cho Chúa nhân bội. Số năm là số của ân điển, và số hai là số của sự làm chứng. Thật vậy, phép lạ này là sự làm chứng về ân điển thiên thượng.
- Khi các môn đồ thu lại những mảnh bánh và cá thừa, thì được mười hai giỏ đầy. Số mười hai là số quản trị, tương ứng với số môn đồ.

Chúa Giê-xu đi bộ trên mặt nước (6:45-52)

- Chúa Giê-xu thấy các môn đồ của Ngài đang khó nhọc chèo thuyền vì gió mạnh. Chúa đã dùng quyền năng của Ngài với tư cách là Đấng sáng tạo vũ trụ để đi trên biển. Biển Ga-li-lê chỗ rộng nhất khoảng 5km rưỡi.

Chữa lành người bệnh tại Ghê-nê-xa-rét (6:53-56)

- Những ai chạm đến Ngài bởi đức tin đều được chữa lành.

CHƯƠNG BẢY: Những truyền thống vô ích của người xưa (7:1-8)

- Một nhóm các thầy thông giáo và người Pha-ri-si đến nghe Chúa Giê-xu. Nhưng họ không đến với tâm lòng cởi mở; họ đến để tìm lỗi.
- Các thầy thông giáo và người Pha-ri-si chuyên chú trọng về sự tinh sạch và thánh khiết bên ngoài.

- Các thầy thông giáo và người Pha-ri-si có những quy định, luật lệ, truyền thống không bao giờ hết nhưng lòng họ xa cách Chúa.

Lời của Đức Chúa Trời đã bị vô hiệu hóa bởi những truyền thống. (7:9-13)

- Họ từ bỏ điều răn của Đức Chúa Trời để có thể giữ truyền thống của mình.
- Để cho họ thấy họ đang bỏ điều răn của Đức Chúa Trời qua những truyền thống của họ, Chúa Giê-xu lấy điều răn thứ năm làm ví dụ. Luật pháp đã nói “Hãy hiếu kính cha mẹ ngươi”. Tuy nhiên người Pha-ri-si thay đổi điều này để phù hợp với nhu cầu của họ. *Co-ban* nghĩa là “lễ vật đã dâng cho Đức Chúa Trời.”
- **Chúa Giê-xu phán rằng điều quan trọng nhất là sự tinh sạch và thánh khiết bên trong.**
- “*Vậy, Ngài phán: Hễ sự gì từ người ra, đó là sự làm dơ dáy người! Vì thật là tự trong, tự lòng người mà ra những ác tưởng, sự dâm dục, trộm cướp, giết người, tà dâm, tham lam, hung ác, gian dối, hoang đàng, con mắt ganh đố, lòng ngôn, kiêu ngạo, điên cuồng. Hết thấy những điều xấu ấy ra từ trong lòng thì làm cho dơ dáy người.*”

Người phụ nữ Sy-rô-phê-ni-xi (7:24-30)

- Một phụ nữ Sy-rô-phê-ni-xi có con gái bị quỷ ám, và bà cầu xin Chúa đuổi quỷ ra khỏi con gái mình. Trong câu chuyện tương tự được tường thuật trong Ma-thi-ơ 15:24, Chúa Giê-xu phán với bà rằng Ngài chỉ được sai đến cho những chiên lạc mất của nhà Y-sơ-ra-ên mà thôi (đó là trước sự sống lại của Ngài). Cho nên, vì bà không thuộc nhà Y-sơ-ra-ên nên bà không đủ tiêu chuẩn để nhận sự chữa lành. Nhưng người phụ nữ này cứ nài xin. Vì vậy, Chúa ban sự giải cứu cho con gái của bà.

Chữa lành người điếc và câm tại Đê-ca-bô-lơ (7:31-37)

- Chúa Giê-xu chữa lành người điếc và câm tại Đê-ca-bô-lơ, việc này khiến danh tiếng của Ngài đồn ra khắp xứ.

CHƯƠNG TÁM: Nuôi bốn ngàn người ăn (8:1-10)

- Chúa Giê-xu đầy lòng thương xót và luôn quan tâm đến nhu cầu của người khác. Ngài thật sự là Người Chăn Hiên Lành.
- Các môn đồ không tin Chúa có thể chu cấp cho họ. Câu chuyện tương tự sự kiện nuôi 5000 người ăn trong chương sáu. Lần này họ chỉ có bảy cái bánh và mấy con cá nhỏ.
- Kinh thánh ghi lại tỉ mỉ số người được nuôi ăn cả hai lần: 5000 và 4000. Chúa Giê-xu dùng bảy cái bánh và mấy con cá nhỏ để nuôi 4000 người ăn. Có bảy giỏ đầy bánh thừa được thu lại. Số bảy là số đầy đủ và trọn vẹn. Số bốn nghĩa là (bắc, nam, tây và đông). Một nghìn nói về sự dư dật. Vì vậy, sự dư dật trong cả hoàn vũ được thể hiện trọn vẹn qua phép lạ nuôi 4000 người ăn này.
- Từ then chốt của thời kỳ sau rốt là đoàn dân đông. Mác luôn luôn nói về đoàn dân đông đi theo Chúa Giê-xu suốt cơn phẫn hưng. Ngay cả Đa-ni-ên cũng nói về đoàn dân đông trong những ngày sau rốt. (Xem Đa-ni-ên 11:33; 12:3).

- Chúa Giê-xu thi hành phép lạ và sau đó tiếp tục làm việc khác mà Cha Ngài đã dành sẵn cho Ngài làm.

Xin một dấu lạ (8:11-13)

- Người Pha-ri-si xin Ngài bày tỏ cho họ một dấu lạ từ trời nhưng động cơ của họ là để thử Ngài.
- Chúa không làm điều gì cả (dù người Pha-ri-si ép Ngài) vì Cha Ngài không phán dạy Ngài làm.

Men của người Pha-ri-si (8:14-21)

- Chúa Giê-xu nhắc nhở các môn đồ cẩn thận về men của người Pha-ri-si và của đảng Hê-rốt. Men trong Lời của Đức Chúa Trời nói về tội lỗi, sự giả hình, và giáo lý giả (xem Ma-thi-ơ 16:11-12, Lu-ca 12:1, 1 Cor. 5:6-8).

Mở mắt người mù (8:22-26)

Đôi khi chúng ta cần cầu nguyện cho người nào đó nhiều hơn một lần. Chúng ta phải bền đỗ trong sự cầu nguyện, giống như Ê-li đã cầu nguyện bảy lần để xin mưa xuống. (1 Các 18:41-46).

Sự bày tỏ Chúa Giê-xu là Đấng Christ (8:27-30)

Trong Ma-thi-ơ 16:17 Chúa Giê-xu phán với Phi-e-rơ rằng không phải thịt và huyết tỏ cho ông biết ai là Đấng Christ, nhưng bởi Cha của Ngài ở thiên đàng.

PHẦN 5: HÀNH TRÌNH ĐẾN GIÊ-RU-SA-LEM (Mác 8:31 - 10:52)

Sự thương khó của Đấng Mê-si—Lời tiên tri lớn đầu tiên về sự thương khó (8:31-33)

- Chúa Giê-xu bắt đầu bày tỏ cho các môn đồ về sự thương khó đang đợi Ngài tại Giê-ru-sa-lem.
- Chúa phải quở trách Phi-e-rơ vì ông không kiên định.
- Sa-tan nói qua Phi-e-rơ, cố gắng thuyết phục Chúa đừng đi đến Giê-ru-sa-lem để bị đóng đinh.

Những đòi hỏi khi muốn đi theo Chúa Giê-xu (8:34-38)

- Để theo Chúa chúng ta phải từ bỏ chính mình (ý muốn, kế hoạch, quyền lợi và ước ao của chúng ta) và vác thập tự giá mình.
- **Con đường thập tự giá, là cách để chiến thắng chính mình và kẻ địch, đòi hỏi phải từ bỏ những tiện nghi và an toàn.**
Thập tự giá và thử thách trở nên lớn hơn khi chúng ta trưởng thành và tăng trưởng.

CHƯƠNG CHÍN: Núi hóa hình (9:1-8)

- Chúa Giê-xu hóa hình trước mặt ba môn đồ thân cận nhất với Ngài. Đây là một trường hợp mà chỉ ba người này may mắn được có mặt ở đó.

- Ê-li và Mô-i-se, hai người được xúc dầu đứng trước mặt Chúa (Xa-cha-ri 4:14), hiện ra và nói chuyện với Ngài ở trên núi. Họ đang nói về sự chết của Ngài. Họ đến để an ủi và làm cho Ngài mạnh mẽ để đối diện với những điều sắp đến.
- Chúa Giê-xu phải tin rằng Ngài là Con của Đức Chúa Trời. Khi Sa-tan cám dỗ Ngài trong đồng vắng trong Ma-thi-ơ chương bốn, nó luôn nói với Ngài, “Nếu người là Con Đức Chúa Trời...” nó hy vọng điều đó sẽ làm cho Ngài nghi ngờ liệu Ngài có thật sự là Con của Đức Chúa Trời hay không.
- Núi hóa hình có hai mục đích chính: khích lệ và làm cho Chúa mạnh mẽ, đem đến một sự mừng tượng trước về vinh hiển mà Hội thánh ngày sau rất sẽ kinh nghiệm. (Ê-sai 60:1-2; 2 Cor. Chương ba).
- “Đây là Con yêu dấu của Ta: hãy nghe lời Người.” Đây là lần thứ hai Đức Chúa Trời phán những lời này từ trời trong chức vụ của Chúa Giê-xu. Hay nói cách khác, có uy quyền và sự xúc dầu mới trên lời của Chúa Giê-xu.

Sự đến của Ê-li (9:9-13)

- Tại sao Chúa Giê-xu nghiêm cấm các môn đồ không được nói lại với ai những điều mình đã thấy cho đến khi Ngài từ kẻ chết sống lại? Phao-lô nói cho chúng ta biết lý do trong 1 Cor 2:7-8. Nó phải bị giấu kín khỏi họ, để cho mục đích của Đức Chúa Trời có thể được hoàn thành.
- Đấng Christ ủng hộ niềm tin rằng Ê-li sẽ đến trước khi Chúa đến (sự đến lần hai của Chúa), và phán rằng Ê-li thật sự sẽ đến. Chúa Giê-xu đã phán rằng một người đã đến trong *tâm thần và quyền phép của Ê-li*, là Giăng Báp-tít (Lu-ca 1:17). Mặc dù Giăng đến trong tâm thần (hay sự xúc dầu) của Ê-li, điều đó không có nghĩa là Ê-li sẽ không đến trước khi Chúa đến lần hai. Giăng không phải là Ê-li, ông chỉ đến trong tâm thần của Ê-li.

Chữa lành cậu bé bị quỷ ám (9:14-29)

- Cậu bé này bị quỷ ám từ khi nó còn nhỏ. Người cha với tấm lòng đau đớn nài xin Chúa Giê-xu thương xót họ, vì người cha cũng chịu khổ kinh khủng.
- 9 môn đồ không đủ đức tin để đuổi quỷ ra. Chúa nói họ thiếu đức tin.
- Ai tin thì mọi việc đều được cả. Người này thưa với Chúa rằng, “Tôi tin, xin giúp cho sự vô tín của tôi”. Hay nói cách khác, ông tin Chúa có thể chữa lành cho con mình, nhưng ông không có đức tin để đưa phép lạ này thành hiện thực.
- Chúa Giê-xu ra lệnh cho ma quỷ phải rời khỏi đứa trẻ và không được nhập vào nó nữa.
- Một số ma quỷ rất cứng đầu và chúng không sẽ không chịu ra khỏi nếu không có sự kiêng ăn và cầu nguyện.

Lời tiên tri lớn thứ hai về sự thương khó (9:30-32)

- Chúa Giê-xu lại phán với các môn đồ về sự chết, sự thương khó, và sự phục sinh của Ngài, nhưng các môn đồ không hiểu lời ấy.
- Đây rõ là một giáo lý hoàn toàn mới đối với họ, và mới thật vì người Do-thái nghĩ rằng Đấng Mê-si của họ sẽ là một vị tướng hùng mạnh và sẽ đánh đuổi kẻ thù của họ, là La-mã. Điều này hoàn toàn xác đáng do vô số tiên tri đã nói về Đấng Mê-si của họ là sẽ đến và giải cứu những kẻ bảo vệ Si-ôn.

Sự cao trọng thật (9:33-37)

- Trên đường đến Ca-bê-na-um, các môn đồ bàn cãi với nhau xem ai là người cao trọng hơn hết. Chúa Giê-xu nói nếu ai muốn làm đầu thì phải làm rốt và làm tôi tớ hết thấy.

Trừ tà bằng danh Giê-xu (9:38-42)

- Đây là khởi đầu của những tranh chiến và chia rẽ về giáo phái. Giăng gặp vấn đề về độc quyền và bè phái, giống như nhiều người ngày nay.
- Sau đó Chúa nói về những việc lành và phần thưởng cho những việc tốt lành nhỏ. Trên thiên đàng chúng ta phải chịu trách nhiệm về từng lời vô ích mà chúng ta nói trên đất. Thêm nữa, mỗi lời lành cũng được ban thưởng ở thiên đàng. Chúng ta muốn mình đầy dẫy những việc lành. (Ê-phê-sô 2:10).
- Nếu chúng ta xúc phạm người ta và khiến họ sa ngã thì chúng ta sẽ bị đoán xét nghiêm khắc.

Cái giá của việc làm môn đồ (9:43-50)

- Chúa Giê-xu nói về những đòi hỏi khắt khe của môn đồ hóa. Ngài phán nếu tay chúng ta gây cho chúng ta phạm tội thì thả chặt tay đi còn hơn là xuống địa ngục.
- Chúa lặp lại ba lần câu: “nơi sâu bọ chẳng hề chết, và lửa chẳng hề tắt.” Đây là sự lặp lại của Ê-sai 66:24, Đấng Christ nói nhiều về sự phán xét đời đời để cảnh báo mọi người. Thật vậy, ước tính Chúa Giê-xu nói nhiều về địa ngục, sự phán xét đời đời, và số phận của người gian ác hơn thiên đàng và những phần thưởng cho người công bình.
- Chúng ta được chính Chúa Giê-xu gọi là muối của đất (Ma-thi-ơ 5:13). Tuy nhiên, muối có thể mất vị của nó nếu tiếp xúc với hơi ẩm, và chúng ta phải cẩn thận không để mình bị hư hỏng hay bại hoại bởi thế gian này. Phao-lô nói trong 1 Cor 15:33 rằng những sự giao du xấu làm hư thói nết tốt.

CHƯƠNG MƯỜI – Sự ly dị (10:1-12)

- **Ly dị không bao giờ được Đức Chúa Trời chúc phước hay khuyến khích.** Sự ly dị không bao giờ ở trong tấm lòng của Đức Chúa Trời, nhưng trong thời kỳ luật pháp Ngài cho phép ly dị vì lòng họ cứng cõi. Đây là sự đoán phạt của Đức Chúa Trời. (Ê-xê-chi-ên 20:24-25). Theo tiêu chuẩn của Đức Chúa Trời thì ly dị là sai, và ly dị rồi tái hôn trong khi chồng hay vợ trước của mình còn sống là ngoại tình.

Phước hạnh của con trẻ (10:13-16)

- Các môn đồ vẫn còn có nhiều sự thô lỗ trong đời sống của họ. Họ quở trách những người đem con trẻ đến cho Chúa Giê-xu ban phước. Chúng ta cần phải khoan dung và nhẹ nhàng với mọi người.
- Công dân thật của nước Chúa phải giống như con trẻ - hạ mình và lệ thuộc nơi Cha của nó.
- Đây là lý do tại sao chúng ta có lẽ dâng con. Việc đó phù hợp với kinh thánh. Chúa Giê-xu ban phước cho con trẻ, nhưng Ngài không làm báp-têm cho con trẻ hay trẻ sơ sinh.

Sự giàu có và nước Đức Chúa Trời (10:17-27)

- Chúa Giê-xu không nói rằng người giàu thì không thể vào thiên đàng, nhưng rất khó với họ, vì nhiều người giàu bị tiền bạc trói buộc và sự tin cậy của họ ở nơi tài sản mình.

Phần thưởng của môn đồ (10:28-31)

- Chúng ta sẽ nhận phần thưởng bây giờ, ngay trong đời này, và trên thiên đàng. **Chúng ta nhận gấp trăm lần hơn để trả lại mọi điều mà chúng ta từ bỏ vì Ngài.** Nhận phần thưởng không nên là động cơ của chúng ta, nhưng nếu chúng ta đi theo Chúa, chúng ta sẽ nhận lãnh gấp trăm lần đúng thời điểm.
- Chúa Giê-xu kết luận phần dạy dỗ này với lời nhắc nhở: nhiều người đầu sẽ trở nên cuối, và nhiều người cuối sẽ trở nên đầu.

Lời tiên tri lớn thứ ba về sự thương khó (10:32-34)

- Sự thương khó và sự chết của Đấng Christ đã được định trước và lên kế hoạch trước. Trong Lễ Vượt Qua thì cả hội chúng Y-sơ-ra-ên sẽ giết chiên con làm Lễ Vượt Qua (Xuất 13:6). Điều này ứng nghiệm khi Chúa Giê-xu - Chiên Con của Đức Chúa Trời - bị giết bởi cả hội chúng Y-sơ-ra-ên.

Lớn nhất trong nước Chúa (10:35-45)

- Gia-cơ và Giăng muốn ngồi vào vị trí cao trọng bên phải và bên trái của Chúa Giê-xu. Chúa trả lời họ rằng có ba điều kiện để được vị trí ở thiên đàng. Chịu khổ là một trong những điều kiện chính (2 Ti-mô-thê 2:12).

Sự chịu khổ là một trong bốn phép báp-têm được nói đến trong Kinh thánh:

1. Phép báp-têm bằng nước. Ma-thi-ơ 3:13-16, Rô-ma 6:3-4 2. Phép báp-têm bằng Thánh Linh, Ma-thi-ơ 3:11, Công vụ 2:3-4 3. Báp-têm bằng lửa, Ma-thi-ơ 3:11, Công vụ 2:3-4 4. Báp-têm bằng sự chịu khổ, Mác.10:38, Hê-bơ-rơ 2:9-10

- Chúng ta phải biết Chúa Giê-xu như một Con Người của sự buồn rầu (từng trải sự buồn bực) chứ không chỉ là Đấng Cứu Rỗi hay có lẽ như Giê-hô-va Di-rê Đấng chu cấp cho chúng ta. Cách duy nhất mà chúng ta có thể biết Đấng Christ, là Con Người của sự buồn rầu là đi qua trứng Ba-ca (trứng khóc lóc và sâu thẳm) được nói đến trong Thi thiên 84:6.
- Chúa Giê-xu nói rõ rằng Ngài không phải là Đấng sắp đặt vị trí của con người ở thiên đàng, nhưng điều đó là trách nhiệm của Cha Ngài.

Chữa lành người mù Ba-ti-mê (10:46-52)

- (Mác 5:34, Lu-ca 17:19). **Chính đức tin khiến chúng ta được chữa lành.** Ba-ti-mê phải có đức tin để tin và nhận lãnh sự chữa lành của mình.

PHẦN 6: CHỨC VỤ TẠI GIÊ-RU-SA-LEM (Mác 11:1 - 13:37)

CHƯƠNG MƯỜI MỘT: Chúa vào thành Giê-ru-sa-lem cách khải hoàn (11:1-11)

- Mác chương 11 đến 16 ghi lại những ngày cuối cùng của Chúa Giê-xu tại Giê-ru-sa-lem. Mác dành hơn một phần ba Phúc Âm của mình cho những ngày cuối cùng của Chúa Giê-xu trên đất.

- Chúa Giê-xu cưới lừa, một con vật rất thấp, vào thành Giê-ru-sa-lem. Nhưng khi Ngài trở lại Ngài sẽ cưới trên con ngựa trắng như là Đấng Chiến Thắng (Khải 19:11; Dân số ký 19:2).
- Người ta trải áo mình trên đường để công nhận quyền làm vua của Ngài (2 Các vua 9:12-13). Đây là một sự chúc tụng đối với vua.

Cây vả không ra trái (11:12-14)

- Cây vả tượng trưng cho đất nước Y-sơ-ra-ên (Giê-rê-mi 8:13; 29:17, Ô-sê 9:10,16, Giô-ên 1:7).
- Ngài đã tìm kiếm kết quả trong cả Y-sơ-ra-ên nhưng không tìm được gì. Lúc này là cuối chức vụ của Ngài, và họ vẫn không kết quả.
- Y-sơ-ra-ên là dân được định để đem thức ăn thuộc linh đến cho các dân tộc. Điều Ngài đang nói đó là: “Người không cho các nước ăn nữa, sẽ có người khác làm điều đó.” Người sẽ cho các nước ăn bây giờ là Hội thánh (Phục 32:21). Chức vụ của chúng ta là cho người khác ăn thức ăn thuộc linh..

Đẹp sạch đền thờ (11:15-19)

- Đền thờ tượng trưng cho Hội thánh. Chuyện này không được đề cập trong sách Mác, nhưng Phúc Âm Giăng ghi lại cho chúng ta rằng Chúa Giê-xu đẹp sạch đền thờ lúc khởi sự và kết thúc chức vụ của Ngài. (Giăng 2:14-17).
- Cai-phe đã đưa vào một hệ thống buôn bán mà trong đó không ai được phép dâng của lễ mà không mua trong đền thờ, và giá cả thì quá đắt. Tất cả tiền lời thuộc về Cai-phe.
- Ê-sai 56:7. Nhà của Chúa là nhà cầu nguyện và thờ phượng Ngài, không phải là nơi buôn bán.

Cây vả khô, đức tin và sự cầu nguyện (11:20-26)

- Đến một thời điểm mà nếu chúng ta không kết quả, thì Chúa nói rằng chúng ta sẽ không bao giờ kết quả nữa, cơ hội của chúng ta sẽ hết.
- Gióp 22:28 nói rằng, “Anh quyết định việc gì, việc ấy sẽ thành tựu; ánh sáng soi chiếu đường lối anh.” Chúng ta công bố những điều Đức Chúa Trời đã phán, không phải công bố ý muốn riêng của chúng ta.

Thẩm quyền của Chúa Giê-xu (11:27-33)

- Những lãnh đạo tôn giáo hỏi Chúa Giê-xu ai cho Ngài thẩm quyền để làm những việc mà Ngài đang làm. Sự đố kỵ là nguồn gốc của câu hỏi này.
- Những lãnh đạo tôn giáo nghĩ rằng họ sẽ bêu Chúa Giê-xu ra và hạ thấp Ngài trong mắt dân chúng, nhưng thay vì vậy Chúa đã khiến điều đó trở ngược lại họ. Chuyện này cho thấy sự giả hình của người Pha-ri-si.

CHƯƠNG MƯỜI HAI: Ấn dụ về người làm vườn nho (12:1-12)

- Điều này rất giống với Ê-sai chương 5. Y-sơ-ra-ên được nói đến như là cây nho trong suốt Kinh thánh (Thi thiên 80:8,14, Giê-rê-mi 2:21, Ô-sê 10:1). Cây nho là biểu tượng của Y-sơ-ra-ên. Người trồng vườn nho (Y-sơ-ra-ên) là Đức Chúa Cha. Mục đích của vườn nho là ra trái. Trong Giăng chương 15 Chúa Giê-xu sử dụng

cùng minh họa này, Ngài nói rằng Ngài là Cây Nho Thật và Cha Ngài là Người làm vườn, Đấng trồng vườn nho.

- Các đầy tớ có thể được giải thích là các tiên tri. Chúa đã sai nhiều tôi tớ đến với Y-sơ-ra-ên, nhưng dân Y-sơ-ra-ên từ chối họ, người thì bị đánh, kẻ thì bị giết.
- Con trai thừa kế yêu dấu là Chúa Giê-xu Christ. Chúa đang nói về sự đóng đinh của Ngài bởi tay của những người làm vườn nho (các thầy tế lễ và các lãnh đạo tôn giáo).
- Đây là những gì Đức Chúa Trời đã làm năm 70 sau Công nguyên – Ngài phá hủy Giê-ru-sa-lem vì họ đã khước từ Con của Ngài. Quân đội La-mã, dưới sự lãnh đạo của Titus, cướp phá Giê-ru-sa-lem. Sau đó Cha ban vườn nho (chức vụ thuộc linh) cho dân tộc khác – Hội thánh, được gọi là “dân thánh” trong 1 Phi-e-rơ 2:9.

Nộp thuế (12:13-17)

- Đấng Christ là hiện thân của sự khôn ngoan, và Ngài trả lời với sự khôn ngoan. Chúng ta phải trả cho Sê-sa những gì của Sê-sa (thế gian này), nhưng trả cho Đức Chúa Trời những gì mà Ngài xứng đáng nhận, những gì thuộc về Ngài – sự vâng lời.

Sự sống lại (12:18-27)

- Người Pha-ri-si thì bảo thủ còn người Sa-đu-sê lại theo trường phái tự do. Người Sa-đu-sê không tin vào thiên sứ, ma quỷ, hay sự sống lại.
- Chúa chỉ cho người Sa-đu-sê thấy rằng Đức Chúa Trời đang là (thì hiện tại) Đức Chúa Trời của Áp-ra-ham. Vì vậy, Áp-ra-ham phải sống ở trên trời, việc này bác bỏ niềm tin rằng không có sự sống sau khi sống lại của họ (tạm dịch).

Điều răn lớn nhất (12:28-34)

- Một thầy thông giáo nào đó hỏi Chúa điều răn nào là đầu tiên và lớn nhất. Chúa trích Phục truyền 6:4-5. Đó là hết lòng, hết linh hồn, hết sức mà kính mến Đức Chúa Trời.
- **Việc yêu Đức Chúa Trời và yêu người lân cận có ý nghĩa đối với Đức Chúa Trời hơn tất cả những gì khác mà chúng ta có thể dâng lên cho Ngài.** Thi thiên 40:6-8. **Của lễ không phải là thứ Đức Chúa Trời muốn ở chúng ta, mà là một mối quan hệ cá nhân và sự vâng lời.** Ma-thi-ơ 22:40 phát triển ý này rõ hơn.

Con vua Đa-vít (12:35-37)

- Chúa Giê-xu trích Thi thiên 110:1. Đấng Christ được gọi là Con vua Đa-vít vì Ngài thuộc dòng dõi của Đa-vít, nhưng thực tế, Ngài là Con của Đức Chúa Trời. Đa-vít sẽ phải quỳ xuống trước Ngài. Đấng Christ thực sự là Chúa của Đa-vít.

Cánh giac đối với các thầy thông giáo (12:38-40)

- Các thầy thông giáo và người Pha-ri-si yêu địa vị của mình. Họ thần tượng địa vị và sẽ làm bất cứ điều gì để giữ lấy, dù điều đó có nghĩa là giết Chúa Giê-xu. Chức vụ có thể trở thành thần tượng với chúng ta nếu chúng ta không cẩn thận.
- Các thầy thông giáo bắt người ta trả tiền cho sự cầu nguyện. Linh tôn giáo này rất tham lam. Chúa Giê-xu cũng nói về sự phán xét đời đời. Những ai biết lẽ thật

nhưng không bước đi trong lễ thật sẽ nhận sự phán xét nặng hơn ở địa ngục. Những kẻ giả hình sẽ chịu khôn khổ hơn hết trong địa ngục.

Người đàn bà góa dâng hiến tất cả

- Có người đã thấy sự hiện thấy về nhà của bà góa này ở thiên đàng. Nó thật tráng lệ. Bà đã dâng tất cả những gì mình có; còn người khác chỉ dâng ít phần trăm những gì họ có.

CHƯƠNG MƯỜI BA: Bài giảng trên núi Ô-li-ve (13:1-37)

Lời tiên tri của Chúa Giê-xu về sự tàn phá sắp đến (13:1-4)

- Trên đường ra khỏi đền thờ, Chúa Giê-xu báo trước về sự hủy phá của đền thờ do tướng Titus gây ra năm 70 sau Công nguyên. Sau đó Ngài đi lên núi Ô-li-ve
- Điều đầu tiên Chúa nói về Thời kỳ tận thế là cảnh báo về việc bị lừa dối.
- **Chúng ta hãy yêu mến lễ thật để chúng ta không bị lừa dối.** Nhiều người sẽ lấy danh Chúa mà đến và lừa dối nhiều người – không phải vài người, nhưng nhiều người!
- Nhiều chiến tranh và tin đồn về chiến tranh sẽ xảy đến trước Sự Chúa đến lần hai.
- Hội thánh sẽ bị bắt bớ dữ dội trong những ngày sau rốt. Chúng ta đang thấy sự bắt bớ Hội thánh gia tăng ngày nay. Hội thánh sẽ bị nhiều người ganh ghét, nhưng chúng ta phải không bao giờ hổ thẹn khi mang sự sỉ nhục của Đấng Christ (Hê-bơ-rơ 11:26). Những ai bền lòng *cho đến cuối cùng* thì sẽ được cứu.
- Mọi dân tộc phải được nghe Tin Lành trước khi Chúa trở lại.
- Việc Chúa Giê-xu đặt ba câu này với nhau có ý nói rõ rằng sự phản hưng và bắt bớ sẽ xảy ra cùng lúc trong những ngày cuối cùng. Trong cơn phản hưng sẽ có sự bắt bớ dữ dội đối với Hội thánh.
- Mặt khác của những ngày sau rốt là sự phản bội. Các gia đình sẽ chia rẽ.

Sự tàn nát góm ghiếc (13:14-23)

- Đa-ni-ên có nói về sự tàn nát góm ghiếc (chính xác là sự góm ghiếc mà làm cho tàn nát – sự góm ghiếc làm cho hoang vu) trong Đa-ni-ên 12:11
- Chi tiết này là điểm mốc duy nhất làm căn cứ nếu bạn muốn tính thời điểm Chúa trở lại và lại do chính Chúa cung cấp.
- Kỳ đại nạn sẽ bắt đầu ngay sau khi sự tàn nát góm ghiếc được lập ra trong đền thờ (nơi cánh góm ghiếc hoặc nơi thánh). (Ma-thi-ơ 24:15).
- Những người được chọn thì được cứu chuộc, vậy là người được chọn có mặt ở trên đất trong kỳ đại nạn. Thậm chí điều này là không thể tranh cãi theo như lời của Chúa Giê-xu. Vì vậy, giáo lý sai lầm rằng toàn bộ Hội thánh sẽ được cất lên trước kỳ đại nạn là hoàn toàn trái ngược với Kinh thánh và lời của chính Chúa Giê-xu.
- Ba ngôi ô uế (Sa-tan, anti-Christ và tiên tri giả) sẽ hoạt động vô cùng tích cực suốt Con đại nạn. Anti-Christ và nhiều christ giả sẽ làm các dấu kỳ phép lạ, để

lừa dối nhiều người. Khải huyền chương 13 nói về những dấu kỳ và phép lạ lớn mà ba ngôi ô uế sẽ làm trong ba năm rưỡi cuối.

Sự Chúa đến lần hai (13:24-37)

- Khi nào Đấng Christ đến? Sau ba năm rưỡi của Kỳ đại nạn. Có nhiều điều hơn nữa sẽ xảy ra sau kỳ đại nạn. Mặt trời và mặt trăng sẽ trở nên tối tăm, các ngôi sao từ trời sa xuống, và có nhiều hiện tượng khác nữa. Sau đó Đấng Christ sẽ đến với đại quyền đại vinh, như Ngài được miêu tả trong Khải huyền chương 19, Ngài cười trên con ngựa trắng.
- Chúa Giê-xu phán rằng thế hệ (dòng dõi) này sẽ không qua đi trước khi mọi việc kia xảy đến. “Thế hệ này” nói đến thế hệ chứng kiến cơn đại nạn. Họ cũng sẽ chứng kiến Chúa trở lại. Lời này cũng chỉ về sự thiết lập thời kỳ Hội thánh. Thời kỳ này sẽ không qua đi cho đến khi mọi việc này được ứng nghiệm. Rồi sau đó Chúa sẽ đến và thiết lập vương quốc một nghìn năm của Ngài.
- Đấng Christ nói rất rõ rằng ngay cả Ngài cũng không biết chính xác ngày Ngài tái lâm. Điều đó chỉ một mình Cha biết (Công vụ 1:7). Chúa lại nói rất rõ trong câu này rằng chúng ta sẽ không biết giờ đó đến khi nào, và Ngài khuyên chúng ta phải tỉnh thức và cầu nguyện.

PHẦN 7: TƯỜNG THUẬT VỀ SỰ THƯƠNG KHÓ (Mác 14:1 – 15:47)

CHƯƠNG MƯỜI BỐN: Âm mưu bắt Chúa Giê-xu (14:1-2)

- Các thầy tế lễ cả và thầy thông giáo không bận tâm đến Đức Chúa Trời; họ nghĩ đến người ta. Họ quá giả hình. Họ không muốn giết Chúa Giê-xu vào ngày lễ, không phải vì như thế là sai, mà vì họ không muốn làm dân chúng phật ý.

Sự xúc dầu tại Bê-tha-ni (14:3-9)

- Ban cho người nghèo là tốt, nhưng mối quan hệ của chúng ta với Chúa quan trọng hơn.
- Người đàn bà đã sử dụng tài sản rất đắt tiền của mình cho Chúa, đổi lại bà nhận được điều gì đó vĩ đại hơn. Hành động yêu mến và dâng hiến cho Chúa của bà được ghi nhớ mãi mãi.

Sự phản bội của Giu-đa (14:10-11)

- Giu-đa rất tham lam.
- Chúa Giê-xu biết Giu-đa sẽ phản Ngài khi Ngài chọn ông làm một trong 12 môn đồ. Ngài biết Giu-đa phải làm ứng nghiệm lời tiên tri, nhưng có lý do khác nữa cho sự phản bội của Giu-đa.
- Mục đích sự phản bội của Giu-đa là để cho Con có thể biết sự thống khổ của Cha, nhờ đó làm cho Ngài có đủ tiêu chuẩn để có mối quan hệ mật thiết với Cha Ngài.

Chuẩn bị Lễ Vượt Qua (14:12-16)

- Ở một nghĩa nào đó, Giê-xu cũng là người xách nước. Ngài hứa tuôn đổ nước của Đức Thánh Linh trên Hội thánh sau sự chết của Ngài. (Giăng 7:37-38). Điều

này sẽ được ứng nghiệm trong những ngày sau rốt khi Hội thánh ăn Lễ Lều Tạm một cách thuộc linh.

- Mục đích của đời sống người này (chủ nhà) là chuẩn bị phòng cao cho Chúa Giê-xu. Ông là một cái bình được sắm sẵn. Điều này giống như lúc Si-mê-ôn được Thánh Linh dẫn dắt lên đền thờ trong một ngày nhất định để đón em bé Giê-xu vào vòng tay mình. Có những khi người ta được tạo dựng nên cho một sự kiện quan trọng trong cả cuộc đời họ. Mọi điều khác đều là sự chuẩn bị.

Thông báo về sự phản bội (14:17-21)

- Điều này đã được nói tiên tri trong Thi thiên 41:9. Có những điều gây cho vấp phạm, nhưng Chúa Giê-xu phán, “khôn thay cho ai là kẻ gây vấp phạm” (Ma-thi-ơ 18:7). Chúa Giê-xu phải bị phản bội, nhưng điều đó không giải tội cho Giu-đa vì đã phản bội Ngài. Vì Giu-đa vui thích nơi sự gian ác, và Đức Chúa Cha sử dụng ông để hoàn thành mục đích cho Con của Ngài.

Thiết lập Lễ Tiệc Thánh (14:22-26)

- Trong Bữa ăn cuối cùng Chúa Giê-xu thiết lập “bữa ăn của Chúa” hay còn gọi là tiệc thánh. Bánh mà chúng ta dự tượng trưng cho thân thể của Ngài, đã bị vỡ ra vì chúng ta. Ngài là Bánh của Sự Sống (Giăng 6:35).
- Chén tượng trưng cho huyết của Ngài đã đổ ra cho chúng ta trên thập tự giá trên thập tự giá Gô-gô-tha.
- Phao-lô trình bày về lễ tiệc thánh trong 1 Cor 11:23-26.

Lời tiên tri về Phi-e-rơ chối Chúa (14:27-31)

- Phi-e-rơ tự nhắc mình cao hơn những môn đồ khác. Trong Lu-ca 22:31, Đấng Christ phán với Phi-e-rơ rằng Sa-tan đòi sàng sảy ông như lúa mì. Đây là cơ hội để Sa-tan bước vào và cố gắng hủy diệt Phi-e-rơ.
- Chúa phán với Phi-e-rơ rằng ông thật sự sẽ chối Ngài ba lần trước khi gà gáy hai lần.

Trong vườn Ghết-sê-ma-nê (14:32-42)

- Ghết-sê-ma-nê nghĩa là “nơi ép dầu”
- Cách duy nhất để có được sự xúc dầu trong đời sống chúng ta là chúng ta phải bị đập vỡ và nghiền nát. Như trong Ê-sai 61:3 nói, Ngài ban cho chúng ta mào hoa thay vì tro bụi.
- Chúa Giê-xu đi đến Ghết-sê-ma-nê để bị nghiền nát, nhưng qua đó Ngài sẽ có được sự xúc dầu quý giá cho dân sự của Ngài..
- Tại Ghết-sê-ma-nê, Ngài trở nên tội lỗi khi uống chén tội lỗi của thế gian.
- Chúa Giê-xu trở lại cùng các môn đồ và thấy họ đang ngủ. Trong lúc cần thiết nhất, Chúa Giê-xu bị bỏ một mình. Ngay cả các môn đồ thân cận nhất của Ngài cũng không thể cầu nguyện với Ngài trong một giờ. Sa-tan muốn sàng sảy Phi-e-rơ nhưng ông đã ngủ. Ông lẽ ra phải hét lòng kêu khóc với Chúa để tránh khỏi việc chối Chúa. Do thiếu cầu nguyện, cảm dỗ đã đến trên ông.

- Chúa Giê-xu trở lại và tiếp tục cầu nguyện với Cha Ngài. Sau đó Ngài quay lại và thấy các môn đồ đang ngủ nữa. Đây là một trong những cơ hội cuối cùng mà Sa-tan phải ngăn chặn để Chúa Giê-xu không đánh trúng mục tiêu. Tất cả các quyền lực ma quỷ đang đến chống lại tâm trí và tấm lòng của Ngài. Các mạch máu ở trán Ngài đã vỡ ra trong vườn Ghết-sê-ma-nê. (Lu-ca 22:44). Ngài đang chống trả mọi sự cám dỗ mà Sa-tan có thể đưa đến cho thân thể con người. Vậy mà các môn đồ của Ngài không thể thức để cầu nguyện với Ngài.
- Chúa Giê-xu đã thắng trận trong sự cầu nguyện. Ngài đã được chuẩn bị để gặp kẻ phản bội mình.

Chúa Giê-xu bị phản bội và bị bắt (14:43-52)

- “*Có một người trẻ tuổi kia theo Ngài, chỉ có cái khăn bằng gai trùm mình; chúng bắt người. Nhưng người bỏ khăn lại, ở truồng chạy trốn khỏi tay chúng.*” Điều này chỉ được ghi lại trong sách Mác, vì thế người ta cho rằng người trẻ được tác giả nói đến thực sự là Mác.
- Mác liều mạng muốn theo Chúa nhưng trong trường hợp này ông không có ân điển để làm điều đó. Ông cũng thối lui khi ông đi cùng Phao-lô và Ba-na-ba vì ông chưa đủ tăng trưởng trong ân điển của Đức Chúa Trời để có thể đứng vững dưới áp lực (Công vụ 13:13), nhưng cuối cùng ông được kể là người hầu việc trung tín của Chúa.

Chúa Giê-xu tại cung điện của thầy tế lễ thượng phẩm (14:53-65)

- Phi-e-rơ đã bỏ Chúa tại vườn Ghết-sê-ma-nê, nhưng bây giờ ông theo Ngài vào dinh với Giăng. Phi-e-rơ từng là người rất can đảm. Chính ông là người đã đi trên nước chứ không phải ai khác; và giờ đây cũng là Phi-e-rơ đi vào dinh thầy cả thượng phẩm.
- Có nhiều người làm chứng dối chống lại Ngài nhưng lời chứng của họ không khớp nhau nên không thể làm bằng chứng.
- Thầy tế lễ thượng phẩm đứng lên và quở trách Chúa Giê-xu nhưng Ngài không trả lời. Ngài là Chiên Con của chúng ta và Ngài không tìm cách để biện hộ cho mình. Ngài làm ứng nghiệm Ê-sai 53:7.
- Những lời của Chúa Giê-xu làm cho các thầy tế lễ tức điên lên. Họ bắt đầu đánh Ngài và khắc nhổ vào Ngài. Đây là sự ứng nghiệm của Ê-sai 50:6

Phi-e-rơ chối Chúa Giê-xu ba lần (14:66-72)

- Phi-e-rơ đã chối Chúa ba lần y như Chúa đã phán. “*Tôi cũng có thể rơi vào tình cảnh như vậy, nhưng là vì ân điển của Đức Chúa Trời.*” (Thật tội nghiệp cho người này, người này thật sự cần ân điển của Đức Chúa Trời nhiều hơn!)
- Phi-e-rơ đã khóc lóc cay đắng sau khi chối Chúa. Sự buồn rầu theo ý Đức Chúa Trời đem đến sự ăn năn trong đời sống ông (2 Cor. 7:10).

CHƯƠNG MƯỜI LĂM: Thử thách trước mặt Phi-lát (15:1-15)

- Các thầy tế lễ có quyền phán xét nào đó nhưng họ không có quyền đóng đinh Chúa Giê-xu. Vì vậy họ giải nộp Ngài cho Phi-lát, hy vọng Phi-lát sẽ xử Ngài tội chết.

- Phi-lát hỏi Chúa Giê-xu có phải là Vua dân Do-thái không và Ngài thừa nhận chính Ngài thật là vua của dân Do-thái.
- Các thầy tế lễ cả tố cáo Chúa Giê-xu nhiều điều, nhưng Ngài không trả lời gì về lời cáo buộc của họ. Ngài đã giao phó linh hồn của mình cho Cha Ngài. Không có điều gì làm Ngài rúng động. Ngài biết Ngài phải bị đóng đinh và Ngài phó chính mình để hoàn thành sứ mạng này.
- Phi-lát ngạc nhiên về thái độ bình tĩnh của Ngài.
- Phi-lát muốn tha cho Chúa Giê-xu, nhưng dân Do-thái muốn ông tha cho Ba-ra-ba, một tù phạm có tiếng. Phi-lát biết Chúa Giê-xu vô tội, nhưng để làm vừa lòng dân chúng, ông đã cho phép người Do-thái đóng đinh Ngài. Phi-lát làm như vậy vì dân chúng đang hăm dọa ông. Giảng 19:12.
- Vì sợ mất địa vị, ông giao Chúa Giê-xu cho dân chúng. Vợ ông đã nói với ông không được đụng đến Chúa Giê-xu vì đêm trước bà có giấc mơ về Ngài. (Ma-thi-ơ 27:19). Để làm nhẹ lương tâm, Phi-lát rửa tay một cách giả hình trước mặt dân chúng.

Chúa Giê-xu bị nhạo báng (15:16-20)

- Quân lính đem Chúa Giê-xu đi, khoác cho Ngài một cái áo điều và đội cho Ngài một mũ gai. Sau đó họ đánh vào đầu Ngài, khắc nhổ lên Ngài, và chế nhạo Ngài như thể họ đang thờ lạy Ngài.

Sự đóng đinh Chúa Giê-xu (15:21-37)

- Chúa Giê-xu bị đóng đinh tại Gò-gô-tha, nghĩa là “cái sọ”. Từ La-tinh là *calvaria*, mà từ đó chúng ta có từ tiếng Anh *Calvary* (Lu-ca 23:33).
- Lý do Chúa Giê-xu không uống rượu pha với một dược là vì nó là chất độc để cho những ai bị đóng đinh, và Ngài không muốn chết vì chất độc.
- Quân lính chia y phục của Ngài, bắt thăm để xem ai được phần nào, điều này đã được nói tiên tri trong Thi thiên 22:18.
- Tội trạng của người bị đóng đinh được viết trên họ. Tội duy nhất của Chúa Giê-xu đó là Ngài là Vua của dân Do-thái. Tất cả những gì họ có thể kết tội Ngài đó là Ngài là Chính Ngài. Không có tội lỗi nào trong đời sống của Ngài mà sa-tan có thể chỉ ra để buộc tội Ngài.
- Chúa Giê-xu bị đóng đinh với hai tên trộm. Lúc đầu cả hai tên trộm cũng mắng nhiếc Ngài, nhưng sau đó Lu-ca ghi lại rằng một trong hai tên đã ăn năn và nhận được sự cứu rỗi. (Lu-ca 23:39-44).
- Chúa Giê-xu bị những người mà Ngài đến cứu mắng nhiếc ngay cả lúc bị treo trên thập tự giá.
- Ê-sai 53:12. Sự chết của Chúa Giê-xu rất hổ nhục. Ngài bị liệt vào hàng tội nhân. Người ta đi ngang qua và nhạo báng Chúa. Họ không có lòng thương xót trên Ngài.
- Đến ba giờ chiều, Chúa Giê-xu kêu lớn tiếng với Cha Ngài trong cơn đau đớn tột độ, “Đức Chúa Trời của Con, Đức Chúa Trời của Con, sao Ngài lìa bỏ con?” Đó là câu nói trước trong Thi thiên 22:1. Sự đau đớn lớn nhất mà Chúa Giê-xu đã trải qua là Cha Ngài lìa bỏ Ngài. Vì Đức Chúa Trời hoàn toàn thánh khiết nên Ngài

không thể nhìn vào Con Ngài vì Con Ngài đã trở nên tội lỗi. Đây là điều làm Chúa Giê-xu đau đớn nhất.

Bức màn bị xé (15:38)

- Phao-lô giải thích ý nghĩa thuộc linh của điều này trong Hê-bơ-rơ 10:19-20, “Hỡi anh em, vì chúng ta nhờ huyết Đức Chúa Jê-sus được dọn dĩ vào nơi rất thánh, bởi đường mới và sống mà Ngài đã mở ngang qua cái màn, nghĩa là ngang qua xác Ngài.” Bức màn mở lối cho chúng ta vào Nơi Chí Thánh, vào trong sự hiện diện vinh hiển của Đức Chúa Trời. Bức màn bị xé tượng trưng cho thân thể (xác thịt) của Đấng Christ đã bị đóng đinh vì chúng ta.

Lời chứng của thầy đội (15:39)

- Thầy đội La-mã, là người chắc chắn đã chứng kiến nhiều cuộc đóng đinh, đã ở trong vị trí đặc biệt để quan sát sự khác nhau giữa thái độ của Đấng Christ trên thập tự giá và những tội phạm khác đã bị đóng đinh trong quá khứ. Ông nhận biết và làm chứng rằng Chúa Giê-xu người Na-xa-rét thật sự là Con của Đức Chúa Trời.

Những phụ nữ đứng nhìn từ xa (15:40-41)

- Tên của họ là Ma-ri Ma-đơ-len, Ma-ri mẹ của Gia-cơ, Giô-sép, và Sa-lô-mê. Những phụ nữ tin kính này đã ủng hộ Chúa Giê-xu trong chức vụ của Ngài.

Sự an táng Chúa Giê-xu (15:42-47)

- Giô-sép, người A-ri-ma-thê mạnh dạn đến chỗ Phi-lát và xin phép an táng xác của Chúa Giê-xu.
- Chúng ta biết trong Thi thiên 69:20 nói rằng Chúa chết vì tấm lòng tan nát, chứ không phải vì bị treo trên thập tự.
- Giô-sép khâm liệm Chúa Giê-xu trong vải gai, nói về sự công chính (Khải 19:8). Ngài là Đấng Công Bình.
- Giô-sép đặt Ngài trong mộ phần của mình, ứng nghiệm Ê-sai 53:9.
- Hai phụ nữ đi theo và thấy được nơi an táng của Ngài. Ma-ri Ma-đơ-len đã được giải cứu khỏi bảy quý, và Ma-ri mẹ của Giô-sép luôn được mô tả là người là phụ nữ sùng đạo. Hai phụ nữ này đại diện cho Hội thánh, được tạo thành bởi những người trung tín và những người sa ngã được phục hồi. Điều này được nói đến điển hình trong Nhã ca 6:4, so sánh Nàng Dâu của Đấng Christ (Hội thánh) với Thiệt-sa, thủ đô của Y-sơ-ra-ên sa ngã, và Giê-ru-sa-lem, thủ đô của Giu-đa trung tín.

PHẦN 8: SỰ PHỤC SINH CỦA CHÚA GIÊ-XU (16:1-18)

CHƯƠNG MƯỜI SÁU: Tặng đá bị lăn đi (16:1-8)

- Họ chưa ướp xác Chúa vì đó là ngày Sa-bát.
- Lúc này là sáng sớm Chủ nhật, sau ngày Sa-bát hàng tuần (Thứ bảy)
- Thiên sứ hướng dẫn hai phụ nữ đến nói với các môn đồ và Phi-e-rơ rằng Chúa Giê-xu đã sống lại và sẽ hiện ra cho họ tại Ga-li-lê như Ngài đã phán với các môn đồ trong Mác 14:28.

Những câu kết của sách Mác (16:9-20)

- Những câu kết trong sách Mác là phần Kinh thánh bị tranh cãi kịch liệt nhất vì những câu này nói về tiếng lạ và phép lạ. Tuy nhiên, tương quan của những câu Kinh thánh này chứng tỏ không con người nào có thể viết ra chúng hoặc thêm chúng vào, mà chúng chỉ có thể do được Thần cảm.

Chúa Giê-xu hiện ra với Ma-ri (16:9-11)

- Người đầu tiên mà Chúa hiện ra là Ma-ri Ma-đơ-len (được ghi chi tiết hơn trong sách Tin lành Giăng)
- Ma-ri đi nói với các môn đồ bà đã thấy Chúa, nhưng họ không tin

Chúa Giê-xu hiện ra với hai môn đồ trên đường Em-mau (16:12-13)

- Điều này được trình bày rõ hơn trong Lu-ca 24:13-33.

Chúa Giê-xu hiện ra với mười một môn đồ (16:14)

- Sau đó Chúa hiện ra với 11 môn đồ. Ngài trách họ vô tín và cứng lòng. Nhưng Ngài không vì thế mà đuổi họ đi.

Đại mạng lệnh (16:15-18)

- Chúa Giê-xu phán hễ ai tin Ngài và chịu phép báp-têm bằng nước thì sẽ được cứu, nhưng ai không tin thì sẽ bị đoán phạt.
- Chúa Giê-xu không phán rằng những phép lạ và việc nói tiếng mới chỉ dành cho Hội thánh Tân ước; nhưng Ngài phán rằng chúng dành cho tất cả ai tin danh của Chúa Giê-xu
- Sự chữa lành cũng là một phần trong Đại mạng lệnh.

SỰ THĂNG THIÊN CỦA Đấng CHRIST (16:19)

Chúa Giê-xu thăng thiên về trời trong đám mây, Ngài cũng sẽ trở lại giống như vậy. (Công vụ 1:9-11). Sự thăng thiên của Ngài xảy ra trên núi Ô-li-ve (Công vụ 1:12), cũng là nơi mà Ngài sẽ trở lại (Xa-cha-ri 14:4).

CHỨC VỤ CỦA CÁC MÔN ĐỒ SAU NGÀY LỄ NGŨ TUẦN (16:20)

- Lúc này là mười ngày sau sự thăng thiên của Đấng Christ. Họ rao giảng Lời của Đức Chúa Trời với nhiều dấu lạ cặp theo.
- Sách Công vụ các sứ đồ không có phần kết. Nó dừng lại bằng việc Đức Thánh Linh vẫn đang hành động qua các tông đồ của Ngài. Sách Mác và Công vụ đều dừng lại với lưu ý vào sự tuôn đổ Đức Thánh Linh liên tục qua những dấu kỳ phép lạ xuyên suốt thời kỳ Hội thánh, không chỉ Hội thánh Tân ước.

Phúc Âm Mác cho chúng ta thấy hình ảnh một người thợ cả lành nghề, làm việc mau lẹ mà không vội vã; mọi bước đều được tính toán và có mục đích. Trong đời sống thuộc linh cũng giống như vậy. Người trưởng thành được biết đến qua những bước đi yên ổn và nhẹ nhàng của họ, dường như họ hoàn thành công việc cho Chúa với ân điển mà không tốn sức lực gì.

Lời cầu nguyện của chúng ta là mỗi người trong chúng ta sẽ được Đức Thánh Linh kiểm soát để mọi việc mình làm có giá trị đời đời. Làm như vậy, chúng ta sẽ kết quả và hiệu quả giống như Chúa Giê-xu!

